

JUSTIITS- JA DIGIMINISTEERIUM

Kohtutäiturite ja Pankrotihaldurite Koda
info@kpkoda.ee
Roosikrantsi 8B
10119, Tallinn

Meie 04.12.2025

nr 15-1/9763-1

Tähelepanu juhtimine

Justiits- ja Digiministeeriumile (edaspidi **ministeerium**) laekus täitemenetluse võlgniku esindaja kaebus, millest nähtusid järgmised asjaolud:

- Kohtutäitur algatas võlgniku suhtes täitemenetluse hüpoteegiga tagatud nõuete sundtäitmiseks.
- Võlgnik ei nõustunud sundtäimisega ja esitas sissenõudja vastu hagi sundtäitmise lubamatuks tunnistamiseks.
- Hagi tagamiseks taotles võlgnik täitemenetluse peatamist kohtuvaidluse ajaks. Kohus rahuldas taotluse ja peatas täitemenetluse.
- Saades teada täitemenetluse peatamisest, teatas kohtutäitur võlgniku esindajale, et hagi tagamise määrase täitmiseks (täitemenetluse peatamiseks) tuleb esitada kohtutäiturile täitmisavaldus ning tasuda kohtutäituri seaduse (KTS) § 38 lõikes 2 sätestatud kohtutäituri põhitasu.

Eeltoodust lähtudes soovib ministeerium juhtida kohtutäiturite tähelepanu asjaolule, et vastavalt täitemenetluse seadustiku (TMS) § 46 lõike 1 punktile 2 peatab kohtutäitur täitemenetluse kohtulahendi esitamisel, kui selle kohaselt tuleb täitemenetlus või täitetoiming peatada. Tegemist on kohustava õigusnormiga, mitte kohtutäituri diskretsiooniotsusega. Sellise kohtulahendi esitamisel peab kohtutäitur täitemenetluse peatama ilma täiendavate menetluslike toiminguteta ega tohi käsitleda täitemenetlust peatavat kohtulahendit eraldiseisva täitedokumendina, mis vajaks eraldi sundtäitmist. Vastasel juhul muutuks TMS § 46 lg 1 p 2 sisutühjaks.

Eriti oluline on see juhtudel, kus kohus on rakendanud tsiviilkohtumenetluse seadustiku (TsMS) § 378 lõike 1 punktis 6 sätestatud hagi tagamise abinõu menetlustes, milles sama täitemenetluse võlgnik või muu täitemenetluse osaline on kasutanud TMS §-des 217–218 ja 221 sätestatud õiguskaitsevahendeid.

Siinkohal on asjakohane meelde tuletada, et vastavalt TMS § 47 lõikele 1¹ peab kohtutäitur koostama otsuse täitemenetluse peatamiseks või uuendamiseks hiljemalt kolmandal tööpäeval alates sellest, kui ta saab teada peatamise või uuendamise aluseks olevast asjaolust. See tähendab, et kohtu poolt täitemenetluse peatamisel tekib nn topeltpeatamise olukord – täitemenetluse peatab esmalt kohus kohtulahendiga ning seejärel kohtutäitur oma otsusega.

On märkimisväärne, et sarnased vaidlused on jõudnud ka kohtuliku kontrollini. Näiteks on Harju Maakohus 08.04.2013 tsiviilasjas nr 2-13-1792/7 TMS § 46 lõike 1 punkti 2 kohta selgitanud järgmist:

„Kohus nõustub avaldajaga, et hagi tagamise määruse täitmiselt saab kohtutäitur nõuda eraldi tasu (s.h põhitasu) vaid juhul, kui tegemist on iseseisva täiteasjaga s.t võlausaldaja pöördubki kohtutäituri poole täitedokumendina ainult kohtuasjas tehtud hagi tagamise määruse täitmiseks. Juba kohtutäituri menetluses olevas täiteasjas hagi tagamise määruse täitmiseks, s.o käesoleval juhul täiteasja peatamiseks, kohtutäituri seadus eraldi tasu ette ei näe. Täitemenetluse peatamine on sellisel juhul TMS § 46 lg 1 p 2 alusel kohtutäituri kohustus, mida eraldi ei tasustata.“.

Kokkuvõtlikult: Kui võlgnik või muu täitemenetluse osaline esitab kohtule kaebuse kohtutäituri tegevuse peale TMS § 218 alusel või võlgnik esitab sissenõudja vastu hagi sundtäitmise lubamatuks tunnistamiseks TMS § 221 alusel ning kohus peatab nimetatud kohtuvaidluste ajaks täitemenetluse, on kohtutäitur kohustatud täitemenetluse viivitamatult peatama TMS § 46 lg 1 p 2 alusel alates kohtuotsuse teadasaamisest. Selleks ei alustata eraldi täitemenetlust ning sellises olukorras ei ole kohtutäituri õigust nõuda KTS § 38 lg 2 alusel põhitasu.

Palume käesolev kiri edastada kõigile kohtutäiturile teadmiseks.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Aleksandr Logussov
nõunik